A FENYŐRIGÓ (TURDUS PILARIS) ÉRDEKES FÉSZEKHELYE A HERNÁD-FOLYÓ MENTÉN. 1999. május 23-án Hernádnémeti határában különös helyen épült fenyőrigó fészket találtam. A fészek nemesnyár-fasorban, mintegy 5 méteres magasságban, egy belvízfolt fölé nyúló oldalágon, a törzstől kb. 3,5 méterre nőtt, jól fejlett (kb. 1 m átmérőjű) fehér fagyöngy (Viscum album) közepében épült. Május 29-én újabb bejárást végeztem a fenti fasorban. Még egy fészket sikerült felderíteni, melyben két, kirepülés előtt álló fiókát etetett a pár. Ez a fészek cukorjuharon (Acer saccharinum) épült, a törzstől mintegy másfél méterre, alig 2,5 m magasan. Az oldalág ezen pontján néhány vékonyabb gally és egy fiatal fehér fagyöngy volt, ezek támasztották meg a fészket. Ez a fasor főként nemesített nyárakból és cukorjuharból áll, de találunk még egy-két példány fehér füzet (Salix alba) és kislevelű hársat (Tilia cordata) is. Az itteni fákon igen sok a fehér fagyöngy, melyek termésükkel télen mindig sok rigót vonzanak: fenyőrigó, léprigó (Turdus viscivorus), fekete rigó (Turdus merula). A fák körül és a szomszédos szántóföldön az idei tavaszon nagy belvízfolt állt, áprilisban több mint fél méter volt a víz mélysége a fáknál. Május végére kisebb-nagyobb tócsákká apadt ez az összefüggő vízfolt, s az öreg rigók ezeknek a szélén, illetve a fasor melletti gyepen keresgéltek 1-1 pld. fekete rigó társaságában. Csak földigilisztákat sikerült megfigyelni az etető szülők csőrében. A fasor alatt egészen augusztusig megmaradt a víz. A két nap alatt megfigyelt madarak alapján összesen 3-4 pár költhetett ebben a fasorban 1999-ben. Június végén még 1 példányt sikerült itt megfigyelni, de júliusban és augusztusban már nem találkoztam velük, tehát másodköltés itt nem volt. Az általam áttanulmányozott, a fenyőrigók költésével, hazai előfordulásával és fészkelésével foglalkozó cikkek egyike sem tesz említést fagyöngyben épült fészekről, illetve cukorjuharról, mint fészektartó fáról, így ezek újabb adatoknak tekinthetőek a faj hazai fészkeléséhez. Maga a fészkelőhely

viszont megfelel a Vizslán Tibor által leírtnak, azaz belvizes, nyílt, fasorokkal, facsoportokkal tarkított élőhely.

Serfőző József

SZŐLŐRIGÓ (TURDUS ILIACUS) MEGFIGYELÉSEK A DE TEK BOTANIKUS KERTJÉBEN 1997-98. TELÉN. Az 1996-97-es őszi-téli időszakhoz hasonlóan az idei szezonban is októberben jelentek meg először a szőlőrigók a kert területén. '97. október 1-től '98. március 31-ig 42 megfigyelőnapból 15 napon találkoztam a fajjal. Januárban nem tudtam kijutni egyetlen napon sem, ezért nincsenek erre a hónapra vonatkozó adataim. (A havonkénti megoszlás a táblázatban látható.) A 15 alkalomból 4-szer a tónál találkoztam velük, amint ittak, illetve fürdőztek, a többi alkalommal a kert fáin, bokrain üldögéltek. Táplálkozó példányokat a bogyós díszalmán (Malus baccata) láttam októberben. A fenyőrigók (Turdus pilaris) főként a közönséges boróka (Juniperus communis) és a virginiai boróka (J. virginiana) terméseit fogyasztották, illetve a fák alatt az avarban keresgéltek. Valószínűleg a szőlőrigók is velük együtt táplálkoztak a fenti növényeken, de erre csak az előző télről vannak megfigyeléseim. Az október-decemberi megfigyelések során mindig csak fajtársaikkal mutatkoztak, míg februárban, amikor a fenyőrigók és a meggyvágók (Coccothraustes coccothraustes) csapatai a kertben tartózkodtak, főként velük mozogtak. Február 20-a után hosszú ideig nem találkoztam velük, ekkor a korai meleg hatására a fenyőrigók nagyobb csapatai is eltűntek a kertből, csak egy-két példány mutatkozott néha. Március elején hidegre fordult az idő, s a fenyőrigó csapatok ismét belátogattak a kertbe. Március végén láttam utoljára a szőlőrigó 2 példányát a kertben. Április első napjaiban eltűnt mind a két faj a területről.